

توسعه فرهنگ سلامت یا مرگ؟

به مناسبت روز جهانی هفته بدون دخانیات (۴-۱۰ خرداد)

معمولا نامگذاری ووجه تسمیه هر مکانی نشاندهنده رسالت ذاتی نوع کار وخدمتی است که در آن مکان ارایه میگردد مثلا از کتابفروشی انتظار میرود که کارش ارایه کتاب به مردم باشد ویا میوه فروشی که بایستی جایگاه عرضه میوه باشد بر همین اساس وقتی نام دکه روزنامه فروشی را میشنویم به ذهنمان اینگونه خطور میکند که از دکه روزنامه فروشی باید روزنامه خرید، از کنار این دکه ها که میگذریم شاهد ازدحام مردم در کنار این جایگاه دارای عنوان فرهنگی هستیم، تراقیک ناشی از توقف نا به جای ماشینها هم مزید بر علت است که هر رهگذری اینگونه بیندیشد که مشتاقان مطالعه بسیار زیادندولی متاسفانه واقعیت چیز دیگری است. اکثرا این ازدحام اطراف دکه های به اصطلاح فرهنگی برای گرفتن سیگار است در همه اشکال و انواع آن سیگار پاکتی، نخعی یا باز و دانه ای و...

بنابه گفته متولیان محترم این دکه ها، منبع اصلی درآمد آنها از فروش سیگار است آنهم اکثرا به جوانان و نوجوانان زیر ۱۸ سال! آنها از فروش سیگار درآمد خوبی نصیبشان می شود. وبه همین دلیل است که بیش از آنکه به دنبال راهکارهایی برای بازاریابی مطالعه مطبوعات باشند به جذاب کردن ویترینهای هرچند کوچک خود برای فروش سیگار روی آورده اند. میانگین درآمد سیگارفروشی به اندازه ایست که حتی اگر روزنامه هم نفروشدن برایشان به صرفه است، ازطرفی این نشان می دهد که چقدر مشتاق برای مصرف دخانیات در ایران وجود دارد

درحال حاضر، دیدن بچه ها ونوجوانانی که درحال پک زدن به سیگارشان هستند در کوچه و خیابان و پارک جزو عادت های روزانه شده است. باورتان میشود یکروز درحین پیاده روی صبحگاهی از سرکنجکاوی شروع

به شمردن ته سیگارهای رهاشده درفضای سبز کوچک محله مان که چند متری بیشتر نیست کردم و نتیجه برایم در دآورد بود ،حدود ۳۲۰ عدد....

پس از تعطیل شدن یک واحد آموزشی، به کرات دیده می شود که دانش آموزان به سوی دکه جنب مدرسه هجوم می آورند و در میان این جمعیت، همیشه تعدادی هستند که خریدار یک یا چندین نخ سیگار از بسته های پرزرق و برق چیده شده در دکه روزنامه فروشی می باشند. وقتی این گروه به دوستان خود می پیوندند، سیگار همچون کاپ افتخار در میان شان دور می زند و هر یک با اشتهای زائدالوصفی در امتداد خیابان پرسه می زنند و سیگار می کشند

بررسی ها نشان داده است که عدم فروش سیگار به صورت باز (نخ سیگار) در دکه های روزنامه فروشی می تواند مصرف سیگار در نوجوانان را به طور مستقیم تحت تأثیر قرار دهد. برهیچکس پوشیده نیست که مجوز این دکه هادر ظاهر برای فروش روزنامه و مجله صادر می شود ولی متأسفانه به دلایل و توجیهات متعدد، بسیاری از فعالیت های حاشیه ای و نامربوط از جمله فروش سیگار، آب میوه ،چیپس و پفک و ... در این جایگاهها متداول شده است و درآمد اصلی آنها محسوب میگردد، درحالی که سهم کسب و کار روزنامه در کل درآمد آنها بسیار اندک است به هر حال این مایه ی بسی تأسف است که بیشتر دکه هایی که با عنوان دکه ی مطبوعاتی از شهرداری مجوز کسب و فعالیت می گیرند، عمده ی درآمدشان از فروش سیگار است تا فروش مطبوعات. در واقع نام دکه های مطبوعاتی برای این مکانها دیگر خیلی درست به نظر نمی رسد و بهتر است به آنها نام دیگری اطلاق شود

آمارها حاکی از آن است که روزانه بیش از ۴ میلیارد تومان در کشور برای خرید سیگار مصرف می شود. یعنی سالیانه مردم ایران یک هزار و ۴۶۰ میلیارد تومان برای مصرف سیگار هزینه می کنند و دولت برای درمان عوارض ناشی از مصرف سیگار سه برابر این مبلغ را هزینه می کند. (طبق اعلام وزارت بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی، هزینه‌ی درمان عوارض ناشی از مصرف مواد دخانی در کشور معادل نصف کل بودجه‌ی سلامت است؛ یعنی رقمی بالغ بر ۳۵۰۰ تا ۷۴۰۰ میلیارد تومان) به رغم آگاهی‌های اجتماعی در مورد زیان‌های ناشی از مصرف سیگار، آمارهای رسمی وزارت بهداشت نشانگر افزایش مصرف این ماده دخانی بویژه در گروه سنی جوانان است.

بر اساس آمارهای رسمی وزارت بهداشت، مصرف دخانیات در ایران سالانه بیش از ۵۰ هزار قربانی می‌گیرد و خراسان رضوی روزانه ۱۰ نفر سیگاز قربانی می‌گیرد. به نظر می‌رسد با افزایش مصرف سیگار، بیماری‌های ناشی از آن نیز افزایش یافته، به طوری که هم اکنون سیگار از علل اصلی سرطان‌ها و بیماری‌های مختلف از جمله بیماری‌های قلبی و ریوی است.

سلامتی مقوله‌ای چند بعدی و اصطلاحاً مولتی فاکتوریال محسوب می‌شود و دستیابی به جامعه‌ای سالم نیازمند مشارکتی همه جانبه و همگانی است، هریک از ما به نوعی در قبال تامین جامعه‌ای سالم، بانشاط و پویا برای خود و آیندگانمان مسؤولیم

مردم باید آگاه باشند که اعمالی که خود آنها انجام می‌دهند چه تأثیری روی دیگران می‌گذارد، در این راستا، مصرف سیگار مصداق روشنی است، زیرا دود افراد سیگاری، می‌تواند سلامتی دیگران را به خطر اندازد.

استعمال دخانیات تأثیر نامطلوبی بر سلامت عمومی دارد و در حقیقت می‌توان آن را از مهم‌ترین عوامل آسیب‌زا بر سلامت عمومی به شمار آورد. مرگ‌ومیر ناشی از سیگار در ایران حدود ۵۰ هزار نفر در سال برآورد شده

است که در مقایسه، بیشتر از دیگر عوامل اختصاصی مرگ‌ومیر انسان‌هاست. با توجه به این که زیان‌های

بهداشتی ناشی از سیگار به موازات گسترش مصرف آن بیشتر می‌شود، بنابراین شیوع بیماری‌های ناشی از

استعمال دخانیات در کشورهای در حال توسعه بیشتر است؛ چرا که شیوع مصرف سیگار در این کشورها در

حال افزایش است. سیگار کشیدن با مکانیسم‌های متعدد، سبب بیماری می‌شود. براساس تحقیقات انجام شده

توسط سازمان بهداشت جهانی، در هر ۶ ثانیه یک نفر در دنیا به علت استعمال دخانیات جان خود را از دست می‌دهد. این تحقیقات نشان می‌دهد چنانچه افراد در سنین نوجوانی شروع به کشیدن سیگار کنند و همچنان به استعمال دخانیات ادامه دهند، ۲۰ تا ۲۵ سال زودتر از افرادی که به هیچ وجه در زندگی سیگار نکشیده‌اند، خواهند مرد. بدون شک سیگار کشیدن مرگبارترین عادت مرسوم در جامعه ماست

برای کنترل دخانیات دو کار باید انجام داد، کاهش تقاضای مصرف و کاهش دسترسی و عرضه این مواد و این کار جز با همکاری مردم و حمایت‌های قانونی همه دستگاه‌های مسئول میسر نخواهد بود، از تصویب مهمترین مصوبه مجلس در حوزه مبارزه با دخانیات با عنوان «قانون جامع مبارزه و کنترل دخانیات» ۵ سال می‌گذرد، تصویب این قانون گام مهمی از سوی قانونگذاران محسوب میشود از طرف دیگر «براساس ابلاغیه ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز به تمام استان‌ها در جهت اجرای بهینه طرح مبارزه با قاچاق محصولات دخانی، دکه‌های مطبوعاتی مجاز به عرضه سیگار نیستند و عرضه سیگار از طریق این دکه‌ها ممنوع است.» امید است هریک از ما با احترام به قانون، در جایگاه مسئولیت شخصی خود دین خود را نسبت به جامعه امروز و نسل فردا ادا کنیم ناگفته نماند که رسالت رسانه‌های اطلاع رسانی و جایگاه‌های فرهنگی از جمله دکه‌های مطبوعاتی که از این عناوین بهره میبرند این است که با اطلاع رسانی و فرهنگ سازی نه فقط خانواده‌ها را از استعمال سیگار برحذر دارند بلکه مردم را خواهان اجرای قوانین ضد دخانیات کنند

روی سخنم با شما نیز هست شما که با فروش سیگار در جایگاه‌های فرهنگی بالاخص به نوجوانان و جوانان پول هنگفتی را به جیب میزنید و یا با مصرف سیگار ماهانه یا سالانه میلیون‌ها ریال از سرمایه زندگی تان را دود می‌کنید و به هوا می‌فرستید. این را خوب می‌دانم که هیچ یک از شما بزرگ ترهای سیگاری (پروها و مادرها) و یا شما دکه داران محترم، دوست ندارید دست فرزندتان سیگار ببینید، اما توجه داشته باشید که او منتظر

فرصت است تا یک بار سیگار کشیدن را تجربه کند، چون شما هر روز و هر ساعت بارها و بارها او را به این تجربه مضر تشویق می کنید.

به امید دنیایی سرشار از نشاط و شادابی و عدالت و عاری از بیماری و فقر و اعتیاد!